TOÀ ÁN NHÂN DÂN **THỊ XÃ HOÀI NHƠN** **TỈNH BÌNH ĐỊNH**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 47/2024/QĐST-DS	*Hoài Nhơn, ngày 30 tháng 9 năm 2024*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ HOÀI NHƠN, TỈNH BÌNH ĐỊNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ toạ phiên họp: Bà Trần Thị Phường

Thư ký phiên họp: Bà Võ Thị Hồng Tuyền, là Thư ký Toà án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Trường Minh Lý - Kiểm sát viên.

Ngày 30 tháng 9 năm 2024, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 31/2024/TLST-DS ngày 11 tháng 9 năm 2024 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 208/2024/QĐST-DS ngày 20 tháng 9 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Trương Thị P, sinh năm 1969

Địa chỉ: Khu phố T, phường T, thị xã H, tỉnh Bình Định.

(Bà P có đơn đề nghị mở phiên họp vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản tự khai ngày 12 tháng 9 năm 2024, người yêu cầu bà Trương Thị P trình bày:

Bà P là em ruột của ông Trương Văn P1. Ông Phát sinh năm 1967, địa chỉ: T, phường T, thị xã H, tỉnh Bình Định. Ông P1 có tiền sử sinh đẻ, phát triển thể chất và tinh thần không bình thường. Từ lúc 06 tháng tuổi đã bị co giật được gia đình đưa đi khám và điều trị tại Bệnh viện Đ. Từ nhỏ, ông P1 đã chậm biết đi, biết nói. Ông P1 không học hành, không biết tính toán, không thể tự lao động, sống phụ thuộc vào gia đình, tính tình nóng nảy, hay đi lang thang. Việc ăn uống và vệ sinh cá nhân đều phụ thuộc người nhà chăm sóc, hiện nay do bà P chăm sóc.

Ngày 21/6/2021, Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền T khám và kết luận ông P1 bị mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Để đảm bảo quyền lợi cho ông P1 và thuận lợi trong tiến hành các giao dịch dân sự của gia đình, nay bà Trương Thị P yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trương Văn P1 mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Ngoài ra, không có yêu cầu gì khác.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn có ý kiến:

- Việc tuân theo pháp luật tố tụng: Thẩm phán đã xác định đúng quan hệ pháp luật, thụ lý giải quyết theo đúng thẩm quyền, tuân thủ đầy đủ các quy định về xác định tư cách tham gia tố tụng của các đương sự. Việc thông báo thụ lý, việc tống đạt, thông báo các văn bản tố tụng, triệu tập đầy đủ các đương sự để lấy lời khai. Quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán đã thực hiện đúng nhiệm vụ và quyền hạn theo quy định tại Điều 48 Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về quan điểm giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Trương Thị P, tuyên bố ông Trương Văn P1 bị mất năng lực hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

- Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Trương Thị P là thân nhân liệt sĩ nên được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn nhận định:

[1] *Về thẩm quyền giải quyết:*

Theo quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự thì việc bà Trương Thị P yêu cầu tuyên bố ông Trương Văn P1, sinh năm 1967, địa chỉ: T, phường T, thị xã H, tỉnh Bình Định bị mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định.

[2] *Về sự vắng mặt của đương sự*:

Người yêu cầu bà Trương Thị P có yêu cầu Tòa giải quyết việc dân sự vắng mặt. Căn cứ quy định tại khoản 2 Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án vẫn tiến hành mở phiên họp vắng mặt người yêu cầu theo quy định.

[3] *Về yêu cầu của đương sự:*

Căn cứ Kết luận Giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số: 523/KLGĐYC ngày 21 tháng 6 năm 2021 của Trung tâm P2 kết luận đối với trường hợp bệnh của ông Trương Văn P1:

"a. Kết luận về y học: Động kinh di chứng do Viêm màng não (G40)/ Chậm phát triển tâm thần mức độ trầm trọng (F73).

b. Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự".

Theo biên bản xác minh ngày 19/9/2024, UBND phường T xác nhận ông P1 có tiền sử phát triển tinh thần không bình thường. Ông P1 không học hành, không có khả năng lao động. Mọi việc ăn uống và vệ sinh cá nhân đều phụ thuộc vào người nhà chăm sóc. Hiện ông P1 đang được hưởng trợ cấp ưu đãi theo chế độ "Tuất liệt sĩ" do cha ông P1 là liệt sĩ.

Căn cứ Điều 22 Bộ luật dân sự quy định như sau:

"Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần".

...

Do đó, việc bà Trương Thị P, em ruột của ông Trương Văn P1 yêu cầu tuyên bố ông Trương Văn P1 là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ nên được chấp nhận.

[4] *Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm*: Bà Trương Thị P là thân nhân liệt sĩ được cơ quan nhà nước có thẩm quyền cấp Giấy chứng nhận gia đình liệt sĩ nên được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật.

Ý kiến của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn về quá trình giải quyết việc dân sự và hướng xử lý việc dân sự là có căn cứ, đúng quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự; các điều 361, 367; 369, 370; 371; 372; 376; 378 Bộ luật tố tụng dân sự. Điều 22 của Bộ luật Dân sự; Các Điều 12, 37 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Trương Thị P.

Tuyên bố ông Trương Văn P1, sinh năm 1967, địa chỉ: T, phường T, thị xã H, tỉnh Bình Định mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Thời hạn được tính từ khi Quyết định có hiệu lực pháp luật.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Trương Thị P là thân nhân liệt sĩ được cơ quan nhà nước có thẩm quyền cấp Giấy chứng nhận gia đình liệt sĩ nên thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí theo quy định tại điểm đ, khoản 1, Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội qui định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí lệ phí Tòa án.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Trường hợp họ không có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn đó được tính từ ngày họ nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên có quyền kháng nghị trong thười hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- VKSND thị xã Hoài Nhơn;
- CC THA dân sự thị xã Hoài Nhơn;
- UBND phường Tam Quan Nam;
- Các đương sự;
- Lưu VP, hồ sơ.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Thị Phường